

TLAČOVÁ SPRÁVA K PROJEKTU

BIEDERMEIER C+S / Ronda BAUTISTA (Španielsko), Vladimír BRONIŠEVSKÝ, Ondrej JURÍN, Peter LIPKOVIČ, Andrea LIPKOVIČOVÁ, Ivan NOVOTNÝ, Stanislav ŠALKO, Viktor ŠEFČÍK, František TURCSÁNYI, Edita VOLOŠČUKOVÁ, Júlia ZELENÁ

Miesto / kontakt:	Galéria umelcov Spiša (GUS) – kultúrne zariadenie Košického samosprávneho kraja, Zimná 46, Spišská Nová Ves, www.gus.sk
Termín výstavy:	5. 4.– 1. 7. 2018
Vernisáž výstavy:	štvrtok, 5. 4. 2018 o 17.00
Produkcia:	Galéria umelcov Spiša – kultúrne zariadenie Košického samosprávneho kraja v spolupráci so Šarišskou galériou v Prešove
Kurátor výstavy:	Mgr. Jozef Ridilla – Šarišská galéria, Prešov, 0911 811 877
Kontakt pre médiá:	Mgr. Lenka Králová, projekty@gus.sk , 053 4174626

Výstava *Biedermeier C+S* s podtitulom *Traditio illusio aeternitatis est... (Tradícia je ilúziou večnosti...)* konfrontuje predmety z obdobia biedermeieru s dielami 11 súčasných umelcov voľného spolku C+S, inšpirovanými rôznymi aspektmi tohto obdobia. Výstava je realizovaná v rámci cyklu výstav *TÉMA*, ktorý z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia; je prvou a poslednou modifikovanou reprízou projektu s cieľom prezentovať východoslovenských výtvarníkov v dialógu s historickým kontextom. Konceptia výstavy je založená na konfrontácii predmetov z obdobia biedermeieru s dielami súčasného umenia, inšpirovanými rôznymi aspektmi zvoleného historického obdobia. Vystavené artefakty pochádzajú z dvoch východoslovenských zbierkotvorných inštitúcií – Šarišskej galérie v Prešove a Krajského múzea v Prešove, ako aj z viacerých východoslovenských súkromných zbierok a majetkov.

Kurátor výstavy Mgr. Jozef Ridilla uvádza: "Prejavy biedermeieru v umení i umeleckom remesle (1815 – 1848) možno považovať za všetkých historických období za obzvlášť podnetné na reflexiu súčasnosti v jej rovinách spoločenských, kultúrnych, politických, sociálnych, estetických a iných. Práve tento sloh bol zvolený za východzí inšpiračný bod pre tvorivú prácu výtvarných umelcov východoslovenského Spolku C+S. Ide o medzinárodné výtvarné združenie s nestálou členskou základňou, ktoré vzniklo začiatkom leta 1990 v atmosfére „pomlčkovej vojny“ ako voľné spoločenstvo výtvarníkov s orientáciou na šírenie vlastnej nekomerčnej kultúry. Podnázov projektu – *"Tradícia je ilúziou večnosti"* je ironickou narážkou na pestovanú falošnú ilúziu nemennosti (spoločenských vzťahov, estetických noriem, svetonázorových náhľadov, geopolitických realít...). Ide o výrok, ktorý použil Woody Allen vo filme *Deconstructing Harry* (1995) v reakcii na náboženské polofundamentalistické myslenie, pričom preklad tohto výroku do latinčiny zblížuje v humornej skratke našu súčasnosť s historickou realitou 1. pol. 19. st. Ide tiež o narážku na skutočnosť, že tak v minulosti ako aj súčasnosti možno „tesať do mramoru“ rozmanité „okridlené“ myšlienky."

Diela, ktoré vytvorili súčasní umelci sú veľmi rozmanité: **Júlia Zelená** prezentuje objekty – šaty, ktoré vytvorila využitím starých rukodielnych výšiviek, čo je ironickou narážkou na obľúbenú činnosť biedermeierovských žien. Na vtedajšiu neslobodu žien vylúčených z verejného života reaguje svojimi obrazmi **Stano Šalko**, na politickú i osobnú neslobodu poukazuje **František Turcsányi**. Inými dielami sa prezentuje **Viktor Šefčík**: v reakcii na obľubu drobných kvietkov v období biedermeieru prezentuje detaily kvetov vo veľkých rozmeroch, ktoré sú latentne erotické. Hneď niekoľko autorov, napr. Španielka **Ronda Bautista** reaguje na ekonomické aspekty biedermeieru a ich presah do súčasnosti. Maliar **Ondrej Jurín** vytvoril špeciálne pre výstavu dielo *Smutný pes*, reflektujúce dôraz, aký biedermeier kládol na rodinné hodnoty. **Edita Vološčuková** vytvorila pendant k dobovému interiéru, fantazijný environment, ktorý odkazuje na pracovňu biedermeierovského džentlmena či vedca: pohráva sa s dobovým nadšením pre vedu, pričom si vybrala genetiku schopnú transformovať, akoby čarovať (tak ako umenie). **Andrea Lipkovičová** integrovala meštianske cnosti a necnosti do obrazu v štýle kitsch artu. **Ivan Novotný** reflektuje obchodný boom tej doby podporený obchodnými značkami a **Peter Lipkovič** dielami odkazuje na politickú ekonomiu v ironickej forme.